

Kdo „nechlastá“, není Čech

I legální drogy bychom měli krotit, tedy pokud nebudujeme společnost závislosti

Co je „horší“ – opilá matka s batoletem, nebo opilý policajt za volantem? Nemusíme to řešit, v Česku máme všechno a v čím dál větších dávkách. Můžeme se ptát expertů, zda je to tím, že lidé více pijí, nebo se jen za to méně stydí, ale ve výsledku je to jedno.

Celospolečenským problémem jsou drogy legální, a nikoli ilegální. Pro tuto pravdu se na konci loňského roku zlobila vláda na Jindřicha Vobořila jako na národního protidrogového koordinátora natolik, že jeho zprávu odmítla i projednat. Přitom které sousední zemi by se přihodilo, že krajského (ústeckého) policejního šéfa chytanou za volantem s alkoholem a všichni nad tím mávnou rukou, vždyť je to jen přestupek? No přece v té, kde šéfa (uherskohradištské) policie najdou, jak spí za volantem, pochopitelně intoxikovaný. Nejen ze zmíněných příkladů vyplývá, že naši zemi chybí jasná koordinace boje s legálními a ilegálními drogami a že se ten problém nesmí svěřit výhradně policii.

Metanol? Vyřešeno

Jistý záchvěv zájmu o alkohol jako problém jsme zaznamenali v souvislosti s metanolovou aférou, jenže ty změny, které se udály, jsou zatím jen na poli represe, a nikoli prevence. Začali lépe pracovat celníci a finančníci. Ale že by se vynořila jen zmínka o tom, jak řešit rekordní spotřebu alkoholu? To jsme nezaznamenali. Přitom je tu zhruba milion lidí, kteří užívají alkohol rizikově, stejný počet „se sjíždí“ sedativy a dva miliony našich jsou denními kuřáky.

Jen z těchto čísel je patrné, že škoda, která vzniká nejen poškozením zdraví, ale i z trestné činnosti (alkohol) násobně přesahuje škodu způsobenou (přímo i nepřímo) drogami nezákonnými. Jen ignorant a omezenec či ministerský fachidiot žárlicí na své kompetence bude odmítat vznik koncepcí omezující škody z legálních drog. A nehorší z těch legálních je alkohol. Čech, který nemá v rodině či bezprostředním okolí alkoholika, ten je buď absolutně osamělý, nebo totálně slepý.

V této souvislosti musíme pana Vobořila nejen pochválit, ale hlavně podporovat v jeho snaze vnutit toto téma vládě a prosadit je. Nová vláda se snad neshlíží tolik

**MARTIN
ZVĚŘINA**
komentátor LN

Jen ignorant a omezenec či ministerský fachidiot žárlicí na své kompetence bude odmítat vznik koncepcí omezující škody z legálních drog

”

v muži bez zábran na Hradě, a proto ji nebude proti mysli zasáhnout proti „lidovým obyčejům“. Ministr zdravotnictví dokonce za svou prioritu vyhlásuje preventivní programy, takže tady má skvělou možnost ukázat se, adiktologové mu jistě pomohou.

Co brání vládě ve vytvoření nějakého reprezentativního orgánu, který by z Vobořilovy koncepce vyšel a modifikoval ji k nějakému funkčnímu tvaru? Jednak lobbisté tabákového a alkoholového průmyslu. Pivovarníci nám budou vykládat cosi o tekutém chlebu a iontovém nápoji, vinaři zas o národních zájmech, kulturní tradici a turistickém potenciálu a kořalečníci o daních. V druhém plánu pak nechut kohokoli se angažovat, vidíme to například na naprosté ignoranci odpovědných k faktu, že se v restauracích běžně beztrestně nalívá mladistvým. Naopak čas od času se vynoří nějaký bodrý poslanec z Moravy a „zažerutuje“ na téma povolení alkoholu za volantem.

Zmařené životy, zničené osudy, děti nescoucí si patologické vzory, rozpadlé rodiny, zdevastované zdraví, kriminalita spojená s alkoholem, to vše jako by bylo někde

daleko, za oponou, my o tom nějak víme, ale nechceme řešit.

Komerční televize v nedávné době několikrát přinesla „šokující“ záběry namol opilých matek s kočárkem či batoletem. Obecnost se nad těmi osobami a všeobecným úpadkem mravů rádo pohorší, televizní komentář situaci bryskně objasní tím, že se matky na mateřské „nudí“, a pokročíme dále k sáňkujícím veverkám. Vždyť přece kdo chce, ten má pití pod kontrolou, a kdo to nedokáže, ten je líný, zlý a nevzdělaný a můžeme jím opovrhovat. Společnost jako by byla natolik zdgenerovaná, že ji pohoršují projevy patologie, které chce trestat, ale příčinu hledat nehodlá. Kde se ty ženy vzaly? Proč se najednou zjevují tak hojně? Nesouvisí to náhodou s tím, jak tu pospolu nadměrně konzumujeme?

Proč si nedat, je to normální

Tuzemské veřejné mínění si náramně zakládá na svém racionálním postoji k lidskému zdraví a neustále volá po prospěchu „celku“ (například rigidně trvá na povinném očkování), nicméně v případě alkoholismu a tabakismu toto racio absolutně selhává. Medicína desítky let uznává alkoholismus (a jiné závislosti) za vážné chronické onemocnění. Jenže dojde-li na „chlast“, věřit doktorům není už tak pohodlné. Vždyť přece pít a kouřit je svoboda, kultura, privátní věc a kdo do toho chce mluvit, ten je zapšklý fašoun, nerozumí krásám života...

„Boj s alkoholismem“ vnímají často i vzdělanější lidé jako něco nemoderního, něco, co je spojeno se starodávnými osvětovými spolky, něco, co nakonec končí prohibicí a zločinem. Jenže důvody byly tenkrát a jsou i dnes. Ale my máme výhodu desítek let výzkumu, máme nové, velice účinné medikamenty, psychoterapii i režimovou léčbu a koneckonců i pochopení pro dědičnost a transgenerační přenos problému. Dnes můžeme alkoholikům nabídnout i možnost se alkoholičky nestat – prevencí, cílenou osvětou, jistou nedostupností alkoholu a naopak snadnou dostupností odborné péče pro ohrožené jedince. Vyplatí se to jak finančně, tak mravně. Jsme ale jako společnost vůbec natolik životaschopní?

e-mail: martin.zverina@lidovky.cz